

благод. Фонд «Міжнародний фонд досліджень освітньої політики». Київ: Таксон, 2018. 88 с.

2. Закон України «Про вищу освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.
3. Компетенції викладачів вищої школи в добу змін: діагностика та аналітика (за результатами дослідження в Київському університеті імені Бориса Грінченка) / за наук. ред. Л. Хоружої. Київ: Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2018. 92 с.
4. Курбатов С. Про якість освіти в українських університетах. URL : https://dt.ua/EDUCATION/algebra-poklikannya-279502_.html.

УДК 378.147:37.014.5(477.82)

Наталія БОРБИЧ, м. Луцьк

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ФАХІВЦЯ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

Вимоги рівня підготовки студентів до науково-дослідницької діяльності рік від року зростають. Сучасній вищій школі потрібні конкурентоспроможні молоді фахівці, які володіють навичками дослідницької діяльності, вміють самостійно опановувати нові знання, розвивати здібності до високого рівня самоконтролю і самооцінки. Нова українська школа та заклади, що здійснюють спортивно-масову та оздоровчу роботу потребують педагогічних кадрів, які здатні нарощувати свій творчий потенціал, систематично поповнювати свої знання, дотримуватися принципу «освіта впродовж всього життя».

Залучення студентів на всіх ступенях професійної педагогічної освіти в процес дослідницької діяльності в Луцькому педагогічному коледжі відбувається через різні освітні практики. Це – пошукові групи, зустрічі, освітні екскурсії, конкурси студентських наукових робіт, наукові конференції, науково-практичні семінари, тренінги та дебатно-дискусійні клуби тощо.

Осередком організації науково-дослідницької роботи майбутніх педагогів у коледжі є наукове товариство «Академія» та педагогічний гурток «Дидаскал». На першопочатках своєї науково-дослідницької роботи студенти вивчають етапи наукового дослідження, відмінності наукового стилю від публіцистичного, хід написання наукової статті та дослідницької роботи, специфіку укладення тез, підготовку до курсо-

вих проєктів, правильність формування списку використаної літератури, вимоги до виступів (доповідей), секрети ораторського мистецтва, основи критичного мислення та медіаграмотності. Оволодівши навичками науково-дослідницької роботи, студенти систематично презентують результати власних наукових досліджень на конференціях, семінарах, форумах, педагогічних читаннях, наукових дискусіях, які проводяться у закладах вищої освіти міст України: Луцьк, Володимир-Волинський, Дрогобич, Самбір, Рівне, Житомир та ін.

Зупинимось на результатах науково-дослідної роботи студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт освітнього ступеня «бакалавр». Питомі показники публікацій здобувачів цієї спеціальності свідчать про науково-дослідницьку активність та її зростання, а тематика публікацій – про актуальність проблем. Так, у 2017 році в збірниках всеукраїнської науково-практичної конференції «Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі» вийшло 11 наукових публікацій студентів, 2018 році – 10, 2019 році – 11, 2020 році – 25 [1].

Викладачами кафедри фізичного виховання проводиться активна робота щодо залучення студентів до участі у роботі науково-практичних конференцій, зокрема до Міжнародної науково-практичної конференції «Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика: матеріали» [3], яка щорічно проходить в Луцькому педагогічному коледжі з 2017 року.

Про наукову активність свідчить участь студентів у роботі Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Волинська весна: перші паростки науки» (2017–2021 роки) [2]. Студенти спеціальності 017 Фізична культура і спорт є активними учасниками роботи секцій «Формування здоров'язбережувальної компетенції особистості», «Актуальні проблеми та перспективи розвитку інклюзивної освіти», «Сучасні технології навчання та виховання школярів».

Традиційним стало проведення конкурсу педагогічної майстерності серед студентів I-IV курсів спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Студентська молодь презентує власне бачення ролі і місця інформаційно-комп'ютерних технологій у фізичному вихованні та спорті.

Активну участь студенти коледжу приймають у щорічному конкурсі науково-дослідних робіт «Суспільство ХХІ століття очима молоді», ініційованому кафедрою суспільних дисциплін Луцького педагогічного коледжу. Окрім пошукової роботи, аналізу та синтезу джерел, опрацювання літератури, укладення основного тексту, студенти демонструють ще важливі навички доведення власної позиції у контексті

захисту наукових робіт. Тематика студентських напрацювань варіює від краєзнавчої тематики та кризи духовності у світі до аспектів формування культури здоров'я студентської молоді.

Права дитини, булінг та протидія булінгу – тематика, з якою студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт знайомлять як теоретично, так і за допомогою тренінгових вправ. Щорічно у листопаді-грудні в рамках 16 днів проти гендерного насильства проводиться серія тренінгів для студентів на тему «Розуміти та поважати права інших» за участю волонтерів Центру гендерної освіти Луцького педагогічного коледжу. Залучення студентської молоді до відзначення Всесвітнього Дня Гідності також сприяє поглибленню знань з прав людини та попередження насилля.

З вересня 2018 року в Луцькому педагогічному коледжі функціонує кабінет сучасних освітніх технологій – інноваційна навчально-тренінгова лабораторія «Нова українська школа», яка обладнана сучасними дидактичними матеріалами, технічними засобами для функціонування освітніх осередків, методичним забезпеченням для підготовки студентів до професійної діяльності в умовах Нової української школи. Студенти спеціальності 017 Фізична культура і спорт під час занять знайомляться та отримують практичні навички щодо особливостей функціонування осередків освітнього простору Нової української школи, можливостей документ-камери, інтерактивної панелі, зокрема програми MozaBook, інструментарій та матеріали якої сприяють ефективному розвитку розумового та емоційного інтелекту школярів та дозволяють учителям створювати інтерактивні уроки із застосуванням ігрових методів, що є потужним мотиватором у навчанні.

Традиційно у травні в коледжі організуються Дні науки. Проводяться конкурси наукових робіт, конкурси професійної майстерності для студентів із залученням науковців, педагогів-практиків міста. Майбутні фахівці фізичного виховання беруть активну участь у конкурсах та олімпіадах з фахових предметів.

Таким чином, студенти спеціальності 017 Фізична культура і спорт Луцького педагогічного коледжу у своїх науково-дослідних роботах демонструють результати теоретичних досліджень й експериментальної діяльності з питань здоров'язбережувальних технологій у освітньому середовищі, інформаційних технологій у фізичному вихованні; окреслюють шляхи підвищення ефективності фізичного виховання учнівської й студентської молоді, розкривають особливості тренерської роботи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі: збірн. матеріалів ІХ Всеукраїнськ. науково-практичн. Інтернет-конференц. (Луцьк, 23 грудня 2020 р.). Луцьк, 2020. 291 с.
2. Волинська весна: перші паростки науки: збірник матеріалів V Всеукраїнської студентської науково-практичної онлайн-конференції з нагоди 150-річчя від дня народження Лесі Українки (3 березня 2021 року КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради) / упоряд. С. Марчук, І. Ковальчук. Луцьк: Волиньполіграф, 2021. 410 с.
3. Національна освіта в стратегіях соціокультурного вибору: теорія, методологія, практика : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю, 20 травня 2020 року. Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2020. 347 с.

УДК 355.317:780.616.432

Руслана ВАВРИК, м. Львів

МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВІЙСЬКОВОГО ДИРИГЕНТА

З початком російської агресії проти України відбуваються воєнні дії, що поєднують мілітаристські, інформаційні, дипломатичні, економічні та інші засоби, які використовуються як зброя Російською Федерацією (РФ) з метою досягнення стратегічних цілей. Проти Збройних сил України (ЗСУ) застосовуються батальйонні, тактичні групи військ РФ. Диверсійні групи проводять терористичні акти із застосуванням партизанських методів боротьби та залучають до них групи ополченців з місцевого населення, кримінальних особистостей, чеченських найманців. З військовим вторгненням та прямим перекиданням через кордон військової техніки РФ використовує Схід України для практичного вдосконалення нових методів й засобів ведення гібридної війни.

В таких непростих умовах несуть свою бойову службу і військові диригенти ЗСУ, перед якими постає вирішення складних різноманітних завдань. Століттями військова духовна музика була необхідним атрибутом та невід'ємною складовою військовослужбовців. Враховуючи реалії сьогодення, традиції військової музики, особливості підбору музичного репертуару і закономірність його впровадження у військових підрозділах для різного складу духових оркестрів є важливим чинником у несенні служби військового диригента ЗСУ. Діяльність військо-